

De kartuizerhoeve op het Witven te Esch

(Liempde, 2012)

De kartuizerhoeve op het Witven te Esch

De kartuizerhoeve op de Witvensedijk is gelegen ten noordwesten van Esch. Dat de bewoningsgeschiedenis van het Witven ver terug gaat, bleek in oktober 2011 uit archeologisch onderzoek. Naast het pand op Witvensedijk 2 vond men sporen van een nederzetting uit de Vroege IJzertijd.

In 1462 verkocht Willem Henrick Dicbier de hoeve in Esch, met de helft van het vee, aan Lucas Pieck. Lucas bezat diverse percelen in Esch. Hij had zijn goederen echter zwaar belast. Toen hij zijn verplichtingen niet kon nakomen, werd de hoeve aangeslagen en kwam zo in 1476 in eigendom van de kartuizers van Sint-Sophia te Vught. Uit het cijnsregister van de hertog van Brabant over Esch blijkt dat de hoeve in 1477 uitgebreid werd met een kamer. De hoeve werd verpacht. In 1659 verkochten de kartuizers de hoeve aan jonker Rogier van Broeckhoven Arnoutsz. voor een bedrag van 11.000 carolusgulden.

De latere eigenaren Dirk van der Schoot en Maria van den Braak vermaakten in 1775 de oude kartuizerhoeve aan de Tafel van de Heilige Geest in Esch. Na het overlijden van Van der Schoot in 1784 werd de hoeve, toen *den Armenhoeve* genaamd, verpacht. De eerst vermelde pachter was de weduwe van Jan Santevoets. Hij maakte in 1788 plaats voor Cornelis Santevoets.

Rond 1926 waren er nog maar twee oude potstallen in Esch: die van *den Armenhoeve* op het Witven en die van de boerderij van Van Gerwen op Baarschot. Het Burgerlijk Armbestuur van Esch, als opvolger van de Tafel van de Heilige Geest, besloot in 1927 de oude potstal te verbouwen tot een Hollandse grupstal. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de hoeve behoorlijk beschadigd. Het armbestuur ontving er 1800 gulden schadevergoeding voor. Door de Algemene Bijstandswet van minister Marga Klompé kwam vanaf 1 januari 1965 de armenzorg bij de gemeente te liggen en werd het armbestuur opgeheven. Op 1 januari 1966 vond de overdracht van het Burgerlijk Armbestuur aan de gemeente Esch plaats, die de hoeve korte tijd later van de hand deed. Op 5 augustus 1996 werd de hoeve verkocht aan Yente Bruynel en Coert Verhees. Zij hebben de boerderij grondig verbouwd en zijn tot op heden de trotse eigenaars.

Auteur: Nettie van de Langenberg

Formaat e.d.: liggend, 23.0 x 17.5 cm, geniet, 40 pag., geïllustreerd

Uitgever: Stichting Kartuizerklooster Sinte Sophia van Constantinopel

ISBN/EAN: 978-90-817530-3-6

Winkelprijs: € 10,-